[I]yni 18
[1]934
[N]140 (1201)
[G]EDE-YDE KOTO
[L]ersojuuziin, 19.

Gazar[i] byriin proletaarinar, negedegtii[n]!

Bur-Mongolun Unen

KB(b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMSSR-iin Tөbiin Gyicedkeke Kөmiteed ba Burprofsoveediin ədər byriin oorgan

[Ko]r beledkelde eris kubilalta oruulka

[...]i rispyyblik bol odoo [...]n tarilgiigi kezee ke[...]eesç tyrgen ba çanar [...]aar əngərgəzə, zarim [...]basan aimag MTS-uud [...] 12-15 konogiin kuga[...]yyrgeed paariin beled[...]ecesleze baina.

[...]eç, zarim aimaguudta [...]yni dyyrsenç bol odoo [...]paartaa garka ygei juu [...]teempeni ton aali baina.

[...]kabariin tarilgiigi kur[...]mpeer əngərgəsenii[...]şani bekizyylze çadaa[...]rçe bolno.

[...]yblik dotoroo paariin [...]ziin jabaciigi ijyyniin [...]aidalaar karaza yzebel; [...]uud 40,6 proc. əmçiin [...]oroidoo 11,3 proc. ba [...]mkinyyd 0,46 proc. [...]i.

[...]beledkeliigi ,gancakan [...]ulagadiin aimag yne[...]lşoviig kedəlməri kan[...]yniin 10-da, təsəbəə [...]roc. gyicedkesen baina. [...]i aimag 51 proc.bol[...]şe aimaguud jikenkidee [...]c.-as dooşo bəgəəd [...], Zakaamin ba Koriin [...]d buzagaigaar geeg[...]oidoo arbaad kubi bol[...].

[...] Bookon ba Deede [...]emçiin azaltan paartaa [...]yrter, garaadyi baisaar, [...]d bulagadiin aimagiin [...]emkinyyd 143 proc. [...]en baikada olonki ai[...]niitiin emkinyyd daar[...]adyi baina.

[...]iin tarilgiin yjede be[...] paar ygei deerees [...] saad bolsoniigi karaa[...] ba jireke zilde bykii [...]rilgaa sainaar kagalag[...]şine gazarta tarikiin [...]eceke odoo ton çuka[...]o baika tula təsəbəə [...]aa dutuugyi dyyrgeke [...]ala bolno.

[...]es gadna, əngərəgçə zilde olonki aimaguudta əbəsenii kampaaniiin ekilkede kuriaalgiin beledkelç jabuulag daagyi, paariin beledkel yrgel zelsen baiza, əbəsə tariaanii kuiaalgada baga bişe saad uçar saŋiigi surgaal bolgozo, əbəsə tariaanii kuriaalgiin beledkelii gi paariin beledkeltei zergelyy len jabuulza paariin bolzor dotoroo zaabol dyyrgeke joso tol.

Angiin karşa etegeedyyd ba loodri zalkuunuud paariin bele dkelde ali bolko saad uçaruul kiigi oroldono. Zişeelebel zurgaanii kolkooziin toocooçon Dagbiin gegçe paar kagalaza jabagçadiigi zogsooson takai ene dugaarta keblegdesen bzina Ene zergiin jabadaluudta katuu cokico əkə keregtei.

Mən paariin kagalalgada kereglegdeke maşiniiin tosiigi yrike jabadal yzegdene (Tam ça).

Biçegçediin diçegyydees me dekede Kiaagtiin ba koriiin ai maguudta paariin kagalalga deere çanariigi şalgaka inspeek ciigi kabaaduuldag ygei baika jum.

Kerbee paariin beledkeliigi too ba çanariin talaar ene cag geseer dyyrgeze çadaa gyi bol əbəsə kuriaalgiin kedəlm əride saad kiikees gadna jireke ziliin tarilgada ba kyre kyrseer urgacada tasaldal uçarkani labtai tula odoo yjedebyke nam soveediin, azakuin kolkooziin emkinyyd byke kyce çadalae emkidken, paar kaglalgiin kə dəlməride gol sanalaa kanduu lza, olziin keden ədərnyydtei paar kagalalgiin təsəbiigi erke bişe zuun kubi gyiçedkeke josoto.

Ene temecel deere jikeken ilalta tuilan garça jireke ziliin urgaciigi ene zilde abtaka ur gacaas keden kubi deeşelyyl kiin teleə temeceke odoo əde riin daiçalkui zorilgo mən.

Ekired-Bulagadiin aimagiin bolşoviig kedəlmərioəs zişee abça paariin beledkeliigi darui gyicedkeke

Selengiin MTS

Selengiin MTS-iin kar'aata kolkoozuudta ijyyniin 15-nii ədər 5078 ga paar kagalagdaba, Paariin kagalaliigi o i r i i n ə d ə r y y d t ə gyicedkekiin təlөə byke kyçee elsyylze baina.

Burtag əbəsə tyyze ekilbe

Tynken, 15 (teligraamaar) ijyyniin 15 nii medeegeer Tynkenii aimag dotor 6851 ga paar kagalagdaba. Tyynees kolkooznuudaar 6474 ga əmçiin azaltan 377 ga kolkooznuudaar 524 ga, tarilgiin gazarta burtag əbəsə tyygdebe.

RINÇINOO.

KIAAGTAAS.

Troickosaavsk (telegraamaar) ijyyniin 16 da kolkoozuud 38987 gaa. əmçiin azaltan 3708 gaa. emkinyyd 3610 gaa, Okina Kily çiin MTS 11114 gaa, B. Kydriiin MTS 8711 gaa, jaarica 17594 gaa şiniice 13832 gaa, ovioos 9570 gaa jaçmeen 403 gaa, griiç 2273 gaa prooso 960 gaa, konoplio 176 gaa kornip1ood 66 gaa, şiilos 49 gaa eldeb əbəsə 378 gaa, kartoot, 362 gaa nogoon ovioos 538 gaa tarigdaba.

Kagalagdasan paar kolkoozuud ta 11849, əmçiin azaltanda, 237 gaa emkinyydte 265 gaa. kagalag daa.

100 cabçaka maşiina. 16 tarmuur zasagdaa. Tariaanii garaca kangaltatai.

Sabanov.

6 c. Traagtariin to so yrigçiigi olzo ke seeke.

Selenge, Tamçiin somonii „Ulaan ceceg" geze kolkooziin paariin beledkel yni dyyreed baika josotoi bolboc saad uçarba.

Tus kolkoozdo Tamçiin MTS-iin 5 traagtar kedəlmərilənə. Paa riin kagalalgada gyiced kyreke toso tus kolkooz beledkesen bolboç, tragtariistanar 6 ceentnir toso demei yrize, tosoor dutaza, paar beledkel tasaldakiin tuilda kyrezei

Tosiigi kereg ygei talada yrisen gemtediigi olzo, syydiin kariuucal gada kabaaruulka keregtei.

S. Gan.

Burtag əbəsənii tyylge bol urgaciigi deeşelyylkiin gol çukala arga mən

Burtkg əbəsən gddeg juub

Burtag əbəsen gedeg bol kynii tarisan tariaan dotor ondooəbəsən urgalcabal, tyyniigi burtag əbə sen geze nerelene.

Zişeelekede, şiniiciin tariaan dotor garsan jaçmeeni juu, jaariciin tariaan dotor garsan ovioos bol şiniice ba jaarica kojoriin burtag əbəsənyyd bolno.

Burtag əbəsən bol azallagdadag ygei bolboç ankanii zerlig, əbəsə urgakaa bolison (ailiin şadar, kaşaa korioondo ba kargui zamiin zakaar) urgadag. Basa kynii tarisan tariiga dotor urgadag əbəsə nyyd geze nerelene şuu.

Burtag əbəsənii koro Juub?

Zişeelebel: Ovioosiin tariaan dotor urgadag zerlig ovioos gedeg burtag əbəsən bol urgaca dotoroo şiniicees 1½ tukai ilyy çiigigi gazaraas sorozo abadag baina.

Burtag əbəsəntei temeceke kemzeenyyd juub

Tarilgiin yresiigi ceberleke ja badal. Tariaanii gazariin zaka mizaa ba mən gazariigi ceberleke jabadaluud. Agaar ba gazar deegyyrç salkiaar tuugdaza jiredeg burtag əbəsənii yrenyydiigi oiro şadar urgasan modod bol tariaanii gazarta oruulkagyi kalka bolzo əgəke.

Şebkiigi zebəər askaka kerisiigi şaizaruulka jabadaluud. Tariaa bykeniigi cag tukaidani tarika jabadal jikeken uçartai.

Zişeelebel: Main 10-nii tarilgaas 410 kilogramm urgaca garsan main 10 nii tarilgaas 164 k.g. main 15-nii tarilgaas 49 k.g. urgaca garsan baina. (Koito kavkaaziin turşalgiin staanciin medeenees).

Tariaanii gazariigi ba tariaanii burtag əbəsə ygei bolgokiin tula tariaagi cag tukaida kuriaaza abka çukala.

Yresenii soortiigi şileke jabadal ba əskən singeniigi zaabariiin jo soor gazariin erkeer kajaka geke mete jabadaluud bolno zarim burtag əbəsənii yre gurilda orobol ideşe ygei gaşuun bolgodog ba karaluuldag. Mən „kyykoli" ba „belenaa" zergiin əbəsənyyd kyn ba malniigi korlono.

Gadna burtag əbəsənii yriigi tariaanaas ilgaka jabadalda kolbooto ulasiin azakui bol zil byri 4 milioon tekrig kiide kajadag geze toolozo medegdesen baika jum.

Enenyydees manai azakuida uçargyi jike gem koro kyrgeze baisani ilerne beze.

Çiligii tataza abkaas gadna azood, foosfor geke metiin urgaca tariaalanda çukala keregtei idee şimiigi tataza abalcadag baina.

Enyynees gadna tariaalaniigi daraza, urgakiigi zogsooko ba tariaanii əşede oriooldozo urgadag çədər əbəsənyyd bol tariaalangiigi kebtyylen unagaadag baina.

Garaaraa jaaza tyykeb

Burtag əbəsiigi tyyze ceberleke jabadal bol urgaciigi saizaruulkaas gadna, tarilgiin gazariigi burtag əbəsənees əgtolon arilgana. Enyyniigi burtag əbəsənii gyiceze beljezeegyide kiike josotoi. Oroitobol kynii kylde tariaa gemteze urgaca muudaza bolno. Mən ertedeze burtag əbəsənii garaar bariza tyyze bolko bolson kolno ekilke erkebişe yndeseereni sugalka keregtei. Jike noiton juu ali jike kuurai gazarta əbəsənii əşeni taşarça, yndeseni yldeze bolko tula boroonii orosonii syyleer 2-3 konood ceberleke josotoi.

Garaar tyyze ceberlesenii ecesiigi ene yligerees yzeze bolno: Sebiiriin nege turşalgiin staancada burtag əbəsə ceberlesengyi kabariin şiniicees nege geegterlin 7 c. garsan baikada, zunii cagta nege udaa ceberlesen şiniicees 13 c. garsan bain.

Tyyze ceberleke kedəlməri bol jikenkidee ogoroodiin tarilgada erkilegdedeg. Kedəənii tarilgada magad geze şara cecegiin ba lioon geze olosonii tariiga ba mən zarimdaa proeso ba kabariin şiniice metenyydiigi ilgeze ceberleke Bişe tarilganuudta gancakan tomonuud əbəsiigi tyyze ceberledeg baina şuu.

Kizaariin namiin ba gyicedkeke komiteeduud bol urgaca deeşelyylkiin zoriilgoor.

Burtag əbəsə tyyke tukai tuskai togtool gargasan baika tula byke kolkoozuud ba əmçiin azaltan tus togtooliigi bəjelyylegtii.

Bodoto kereg deere kerzerge bejelyylegdeze baisan ba jaaza emkidkegdeze baisanii tukai k.k. biçegçed guursaa kurcadkagtii,

S-Gan.

Niudarganii aaginta paar beledkeliigi koişo tataba—keseegtii

Kori. Jerbəanii somonii „zurgaa nii" neremzete kolkooziin toocooçon Dondog Dagbiin gegçe cagaan tanii ba Balagadiin jabadaluudta idebkitei kabaadalcasan utudaganii baçagan samagantai josotoi niudarganii aaginta bolko bəgəəd, kolkooziin kedəlməride ali bolko argaar saad uçaruulkiigi oroldozo baina.

Paariin beledkelde 6 anzasaar kagalza baisaniigi 7 gaa nemelte tarilga tarika bolkodoo Dagbiin bol „mori ba kyn ygei" geed paa riin kedəlməriigi zogsoobo. Kaçiin 60 morid, 40 kedəlməriçed jamarç kedəlməri ygei baisan şuu.

Ene kabariin tarisan 369 gaa. tariaanii 200 gaa ton muu çanartai baisan, bişeni dundaas dooşo çanartai baizai.

Niudarganii aaginta Dagbiin gegçiigi kolkoozoos kəəzə, syydte əkə josotoi.

D. D.

6 traagtartai aad, 4 plyygtei

Kori. Kezengiin MTSS bol 6 somonii 20 kolkoozuudiigi udaridaza jabadag bəgəəd, direegter Streezniv ba orologço direegter Erdeniiin gegçediin kaikaramza ygei deerees paar beledkel ba əbəsə tariaanii kuriaalgiin beledkelyyd buzagai muugaar jabuulagdaza baina.

6 traagtar 4 plyygtei paariin kagalalgada garsan aad, çanariin talaar muu ba ədəriingəə noormiigi dyyrgene ygei. 119 cabçaka ba 89 tarmaka maşiinatai aad zasaza zabdaaç edii.

Tariaa kadaka negec maşiina ygei. Ertenees bii bolgokiin kem zee abana ygei.

Kariuucalgagyi direegternyydte kemzee abagtii.

Goliin çono.

[N]aadida Baigaa SSSR iin elçen teleelegçiin kedəlməriçedtə gemteel kiiBe

[...]in gforsa 15(TASS) SSSR [...] teleelegçede ijyyni 14 [...]iil 10 cag kagasta ese [...]ke erketen jirezel. Tere [...] elçen teleelegçe nek. [...] juu ali tyynii keregiin [...]igii niuur uçarkiigi erilte [...]akiuulza kyrijeer tyynii [...]leryylkiigi ermelzezei. [...] kariuu medegdelgyi [...]or odoo buudaza, negeni [...] kyrijeer Eeimaniigi şar[...].

[...]reni buudagça, elçen tel[...] bairiin kabaa baisan, [...]delməriçenii bairada gyi[...]„Elçen teleelegçiin kedəl[...]in barikiigi zabdaiga kil[...]tereni dakin buudaza [...]doo baiga buudagça niuur jire[...]iciin garta əgtəbə.

[...]on 16 (TASS) Geelisingforsa „rnbinge nijys" soninii [...]ndeentiin medeecelgees, [...]s geerman biillman brayn [...]enee əgleegyyr geelisingforsa [...]suusan soveediin elçen [...]idəəe orozo gar buugaar [...] gegçiin baisan bairigi [...]. Negzyyl kiike yjede bi[...]son baikaas, tyynde bra[...]keelsent eeriingee korolo [...]in saltagaanaas gebe". Tere [...] finlaandiin teriin poliici[...]a. korolokiin turşalgiin geeli[...]ada baigaa aangaliin el[...]ldta medeecelge kiisen [...]orospondeentiin medeecel[...]ayn gegçe 1909 ondo Pe[...]gede tereen bygeed syyl[...]gdeza bairiin deede surguulida [...] ba tyynees kolno Leenin[...] baisan, odoo geelisilgfor[...]isan baiba,geelisingforsiin [...] soninii korospondeen[...]entiin medeecelgees, brayn [...]elçen teleelegçetei niuur [...]s arcagdasanii syyleer.tyy[...]delməriçiin dunda 20 tu[...]uudasan, ecesee eeriigee [...] zabdaza şarkatasan baiba. [...]isingforsa 16 (TASS) geel[...]

[...]siingforsada baigaa SSSR iin elçen teleelegçede dobtolgo bolsonii teləbni, buudagça bol soveed kol bootiin elçen teleelegçiig bujuu, ali tuskai ilegeegdesen nekədiigi alakiin ermelzelge baisani gerçelene. Eeçen teleelegçiin kedəlməriçediigi buudasan tus darui gadaadiin ministeriin mederemzede kyrgegdezei. Nege keden minuuta engeresenii udaa elçen teleelegçiin bairada olon poliicanuud jireze, tedende elçen teleelegçiin kedəlməriçedeer barigdasan brayn gegçiigi tuşaagdasan baina, tyryyşiintodoruulalgaar buudagça bol aangaliin karajata bəgəəd, syyliin yjede geelisiingforcada cag yrgelze baidag niuur azai. Brayn bol 25 nasatai.

SSSR iin keregiin etegmzete nek. Poozdnikov gegçe, gadaadiin keregiin miniisterie tus bolson uçar tukai kabaata kyrgeltiigi kii sen baina.

Geelisiingforsa 16(TASS), gadaakeregiin miniisteriin etegemzeten said bol, SSSR iin elçen teleelegçiin kedəlməriçedtə yzyylegdesen korolol tukai gaşuudalta ankaralgiigi kyrgene.

Makanii kombinaadta bejemakabudiin sojoliin jabuulalga sainaar ekilegdebe

Soveed ulasiin byke baiguulaltiin alkabtar jikeer debzeze, ədərees ədər byri şine şinenyyd amzalta debzeltetei bolzo baikada, beje makabudiin sojoliin jabuulalga bol mən tyyntei adali debzelceke josotoi.

Deede Yde kotodo baigaa makanii kombinaadiin mikaaniikin ceekiin kedəlməriçed, DOROZIINSKII ba Kyyzen gegçediin udaridal gaar beje makabudiin sojoliin talmai kiike geze nege sain zokistoi gazar sungan olood, tyynee kedəlməriçediin sain duran deerees amaraltiin ədərte udaarnig sonoskozo tere talmaigi ceberlyylsen baina.

Odoo bolkodo tus kombinaatiin zakiraltiin zegees mən adali sanalaa tab.lcaza eldeb zyiliin beje makabudiin sojoliin keregsel krakiet ba bəmbəgə geke metiigi bii bolgozo ene talmaigi makanii kombinaatiin bygede kedəlməriçediin talmai bolgokoor təkləərezei

Uçar iimiin tula tus talmain jabuulalgiigi cag yrgelzedee udaridaza baikiigi bejemakabudiin sojoliin təbiin soveedte naidagdaba

Zam-Bal

CEDENZABIIN.

Zunii yjede kolkooz-toskondo namiin suralcal neвteryylke tukai

Tarilgiin ba malazaliin tomo tomo brigaaduud bolood tarilgiin otogto radioo sonosko gazar erke bişe baiguulza celmeg ederyydte radioo sonosko leegçe sonosko çukala baina. Propagandiist ba namiin emkidkegçe bolood brigaa diirnuudtai teooriin ba zaabari eke iledkel, jarildaa kiike ton çukala.

Manai niutagiin erkeer bol olonki komuniistener beje bejees kolo brigaaduudaar taradag baina. Iime tula ene meteer ganca negeeree tarasan komuniistanariin suralcaliin jabuulgiigi saizaruulka ton çukala bolno. Zişeelkede ağiinkid bol ganca negeeree baisan komuniistanariigi 1-2 ederiin surgaalda acarça kostovol surgaal jabuulna Edenerent bol endees eeriingee tuskai brigaada ba gryypedee oço zo suralcasan teemiigee brigaadiin kolkoozniguudta nebteryylze, komuniistnariin udaridaka jabadaliigi ulam saizaruulza nam ba olon niitiin kelkieegi bekizyylne. Ağiinkidiin ene jabuulga bol byke namiin emkinyydte kereglegdeke josotoi. BK(b) Namiin 17 dugaar kuraliin togtooliin josoor bol baigça onii syylçiin kagadaas ekileed namda abka jabadal ekilne. Iime tula namiin surgaaliigi ilangujaa namgyi kolkooznig idebkitenii ba udaarniguudiin dunda emkidkeze tusalamza eke keregtei.

Namiin ekin emkiiin komite ed ba gryype bolood kolkooziin yrgelziin brigaaduudta olonkidoni nomiin san baidaggyi baina. Abtasan nom debternyydeni kulagailagdadag baina, ene jabadaliigi usadkagdaka josotoi. Nom debter, zurnaal sedkyyl geke metede katuu kinalta baiguulza tyyniigi elbegeer ba zokistoigoor kereglekе josotoi. Baigça onii janvaariaas ekileed main 20 kyrter kedee jabuulsan debternyyd gekede: Staalin, Moolotov, Kaganooviç, Kyibişeviin iledkel, şiidkeberi namiin ustaav 68778 kesegees deeşe ilegegdesen baina. Edenii 53884 kesegeni buriaad kelen deere. Edeniigi respyyblike deere kubaarilaza kelekede bol komuniiste byriiin 14 keseg ba biçeg medeke kyrde 4 keseg kyrteke zişeetei bolno. Kolkooz ba brigaaduudta yrgelziin nomiin san erke bişe baiguulka keregtei.

Kolkoozniguud bol kaniin gazeed ba zurnaal metede sonirkon tyyniigi biçeke yzeke jabadaliigi ergedkeke. Ene jabadaliigi kyicedkekiin tula propagandiist ba izbaaçanuud tus kedelmeriigi erkileke keregtei.

Ene kedelmeriin çanar bol propagandiistiin jabuulga deerees bolko tula tyyniigi saitar şalgaza bolko ba 1-25 konogiin kyyrse jabuulza namiin 17 dugaar kuraliin tuskai asuudalnuudiin metoodi katai tanilcuulka keregtei.

Iime tula propagandiist bol namiin surgaal nebteryylke gol udrdagçani bolno. Iime deerees BK(b Namiin AK-iin instryygteriin zegees propagandiistede tusalamz egteze, tedeniigi kinaza, şalgaz baibal ulas]teriin surgaaliin çanar saizarka baina şuu. Komuniistanar bol sajiin cagaa jamar kedemeri jabuulka josotoib gebel, surgaaliin ziliin ylegçe yjedeni 17 dugaar namiin kuraliin togtooliigi caaşani suralcaka josotoi. Enyyniigi dyyrgesenii daraa kotodo bol, kandidadiin surguuli „Leeninii yndesenii bodolgo“ „Maarkas Eengelis Leenin-Staalin“ geze debteriin ekin belegiigi suralcaka (Volina ba Ingyyloviin zokiooson debtereer), Markasiis-leeniniis krezeeg ba kedee azaliin namiin deede surguuli bol eeriingee programiigi dyyrgeke keregtei. BK(b) N.TK-iin surtal nebteryylke keltes). Kedee gazaraa bol kandidaadiin surgaal ba namiia ekin surgaaliin programa dyyrgebeleni namiin 17 dugaar kuraliin togtooliigi dyrgebe geze tooloko. Markasiis-Leeniniis krezeeg ba kedee azaliin namiin deede surguulinuudani eeriingee programa dyyrgesenii daraa namiin ekin surguuli ba kedee azaliin namiin deede surguuliiin udaadaki şatada garça tyynii suurida şine suragçadiigi oruulka josotoi. Komuniis komsomoolçuud ba namgyi edebkiten byken namiin 17 dugaar kuraliin tukai golgol debtertei baika josotoi ba, yzesen unşasanaas şalguulaza baika keregtei. Namiin kuraliin togtooliigi 10-15 konogiin bolzor dotor byrin suralcaka tukai tuskai daabari eke jabadal bol zarim aimagiin komiteeduudta baika baina. Edener bol tuskai ederiin dutuu jabadaliigi temdegleze tyyniigi eglee edemi dyyrgekiigi daabari egedeg baina. Zarim propagandiinstanar bol namiin kandidaadaas tus şalgaltiigi abkadaa bol namiin emkilegçetei adalikan oncogoi mederelteі bolgokiigi erideg baina. Zarim gazarta (Tarbagatai) propagandiistanar ba instryygternyyd bol TK iin gargasan „togtomol asuudalnuudiigi“ kereglene.

Namiin 17 dugaar kuraliin togtooliigi gynzegyi suralcaka jabadal bol eldeb foormiin şalig jarildaa ba şuujaa ecesleze josotoi surgaal olgoko tula enyyn tukai. BK(b) Namiin TK iin gargasan togtooliigi bolşoviig josoor bekizyylke keregtei. Gynzegiigeer suralcakiin orondo ataata temecek „poliitoor“ „poliit lotoroi“ bolzo bygede deere zokioogdoson togtomol asuudalda zokiko kariuu ceezeldeze jabadag uçaruud baika. Namiin 17 dugaar kuraliin togtooliigi suralcaka jabadalda şudalaa ygei bol udkagyi kooson jabadalda oruulka şuu. Namiin surtal nebteryylke bolşoviig foormodo zokikogyi „poliidboi“ „poliidlotoroi“, „poli dyydoçk“ g. m. darui zogcookiigi namiin emkinyydte dalgaka.

Iime deerees namiin 17 dugaar kuraliin togtool ba nek. Staalinii kelesen ketelberi bolko iledkel ba tyynii 6 zaabariiin josoor namiin surgaaliigi şinedken zasaka jabadaliin gol yyrge Maarkas-Leenin-Staalinii surgaaliin nebterelgiin çanariigi saizaruulka ba leeniniizmiin surgaalda karşa yzelnyydiin ylegdeliigi ileçelen usadkaka josotoi. Iime tula namiin surgaal bol namiin byke kedelmeriigi şinedken zasaka gol kyşyyrge men „Amzaltatai ilaza garkiin tula Maarkas-Eengelis Leenin Staalinii surgaaliin koompasiigi gartaa byke barika keregtei“ (Komrevolimke).

Udaarnig Ulaadain bol eeriingee kedelmeri tukai udaarnig teleelegçiin jarikani

Bi bol koriiin aimagiin Bajangoliin ekin şatiin surguuliigi erkileg çe begeed, tus surguulida engeregçe namaraas ekileed kedelmeriileke zuuraa, uul surguuliiin kedelmeride urid baisan dutuu dunda tasaldaltai zyilnyydiigi bygediigi usadkaza, odoo bolkodo manai surguuli ilaltiin zam deere garaba geze bolno, zişeelkede: suralcaliin amzalta (oilgoco) 97,47 kubi suralcaldaa kandaca 93,2 kubi kojordoki zildee nege tasagta suugçad 2,9 kubi bolson baina. suurguuliiin nasataniigi surguulida kabaaduulga 100 proceente gyicedkegdebe.

Manai surguuli eesediin malba tariaan azaltan bolbo.

engeregçe zilde

1 morin 7 koroolioos bişe mal ygei baisanaa odoo zilde: 1 morin, 2 yker 4 koni jamaa 14 koroolig, 3 takiaa, 2 gakai g.m. maluudtai bolson ba teliin talaar negeç garza ygei, 2 tugal, 3 işege, kurigatai bolson gebe. gadna 10 ga tariaa tarisan ba 0,20 ga ogorood tarisan baibabdi.

Kygediigi kooloor kangakiin talaar kelekede. 13 suragçad şurguuliiin tedkemze deere baisan ba bygede suragçad eder byriin kaluun ideegeer kangagdaza baisan **jireke zillin suralcaliin beledkel** gekede tylieenii beledkel 70 proceente, surguuliin geriin ba bişeç zasabarinuud 50 proceente tukai zasabarilagdasan ba ijyyliiin 15 kyrter erke bişe dyyrgeke argatai bide gebe.

Socialiis meriiceegiin ba udaarnigçalalgiin talaar manai surguuli bol Tarbagatain ekin şatiin oros surguulitai mericeegiin doogvor batalsan begeed, 60 proceente suragçad udaarnig bolzo surguuliiin zegees şagnagdasan baina.

Gadna manai surguuli odoo kabariin aimagiin udaarniguudiin kural deere erkim şan 300 tekerigiin kegzemiin zebseg abasan ba surguuliigi erkilegçe minii beje 200 tekerigiin durangaar şagnagdasan gebe.

Z. Balzanimiin.

Suralcaliin şine ziliin beledkel ba ene ziliin suralcaliin şalgalta deera erkim garçai

M. Şibar. Guçadiin somonii ekin şatiin surguuliigi daagça qabşagai nek. Dagbiin jariaanaas: Uul surguuli bol, gancakan surgagçatai ton baga surguuli bolboç, suralcaliin ba azaliingaaç talaar erkim sainaar tabiza çadagdasan baigaa.

1933-34 onii suralcaliin zilde 30 kyyged abtaka baisanaas 100% gyiced abtasan baina. Ene zilde suralcaka josotoi programaa gyiced yzeze garasan. Suralcaliin ziliin eceste aimagiin gegeereliin instryygter jireze şalgasan begeede, tus suragça 30 kyygede byged deeşee garasan baina. 14 suragçad erkim sain garasan ba suralcaliin eceste şegnasan baigaabdi. Manai suragçadiin 20 ni pioneer 10 ni ugtiba riaad baina.

Ene surguuli bol, odoo zilde 1 moritei, 2 buruutai ba 2 porşoonkotoi bolson baina men morini baika zişeete sain baira barigdasan baika juuma, tyynees gadna ene zilde 4 gaa tariaa tarisan bainabdi

Jireke ziliin suralcaliin şine ziliin beledkeliin talaar: Uul surguulida jireke zilde 25 sazan tyiiee keree legdeke begeed tyynee egel bag kada beledkesen sainab. Suragçadiin bajranuudiigi cem bariza dyyrgesen men 4 pieeçen barigdasan surguuliiin geriigi zasabarilza yni ecesleze.

Bi bol tus somonii komsomoolijn emkiiin ketelberilegçe baika zuuraa nutagiin idebkiten ba kolkozniguudiigi zebeer emkidkeze surguuliiin ba kotonii surguulinuudta jikeken amzaltanuudiigi dalasan baigdaa geed, jariaagaa dyyrgebe.

Jem. Cer.

Gegeereliin tasagiigi daagça b[…] sokor suuna

(Selengiin aimagiin tasagiigi daagça nөkөr Balibuurovtai jaarldaba

—Jike nasatainiigi yseg biçegte surgaka jabadal jamar jabaza baina?

—Odoo bi medene ygeib! manai instryygter nek. Zamsaranii medeke

—Tanda nasataniigi surgaka jabadal kabaadadag ygei uu?

—Karin kebadaka baibaç instryugter Zamsaranii minii ygiigi duuldag ygei!

—Nasatanii surguuliiin aimag dotoroo jamar jabuulagdaza baisaniigi jere medeke ygeibdi geze ceke kelekejee jaanabta?

—Jerdee uuç keleke argamni ygei! nekөr Balibuuraviin ene jarildaanaas medekede somon kolkoozuudaar yseg biçegte su[…] badliin untaza baisani […] „genetiin“ yzegdel bişe, […] gegeereliin tasagiin zygee[…] beri ygei. Negen ygeer k[…] „Ene kereg kendeç kereg[…] ygei orkigdoson“ gekede[…] alduu garka ygei geze ceke[…] dene.

Enyynii urid Bookonii […] dotor gegeereliin kede[…] Corkoidoo“ oruulaad yldyy[…] san baina.

Odoo Selengiin aimagiin […] reliin kedelmeriigi corkoi[…] laad baisan „kooson […] Balibuuroviigi ondoo teişe[…] kiigi zokike oronuudta […]

Sa[…]

Ebesendee ij[…] 25 da orokoni […]

Bookon. 12 (telegraam[…] nii aimag ebesekuriaal[…] paanida beledkeze baina[…]

Aimagiin gyicedkom[…] zilde aimag dotoroo 388[…] çaza, 54935 çeentnir ebe[…] za abkaar teseb batalba. […] loos daralgiigi 2700 too[…] ba.

Ene tesebyyd bol […] boltor kolkooz byri, […] byride kyrgeze sonos[…]

Odoo ebesecabçalgiin […] na dutaza baina. Çere[…] sklaadaas oroidoo 13 m[…] tene. Yldegçe 12 maşii[…] dal bol kolkoozuud do[…] baari kiibel şiidkegdene

Ene ziliin ebeşeku[…] 269 cabçalgiin maşiina, 1[…] tarmuur garana.

Kuriaalgiin maşiinanuu[…] bari ekilsen. Maşiiniin za[…] selnyydiin dutamag deere[…] bari koişo tatagdaza bais[…] odoo beledkeliini dyy[…] baina.

Ebesekuriaalgiigi ijyy[…] aas niite deeree ekilke […] Iyyli 25 da dyyrgegdeke[…]

Ma[…]

MUKAR-ŞIBERE[…]

Mukar-şibèr, telegr[…] (ijyyniiin 15 da kolkooz u[…] gaa, emçiin azaltan 6062 […] kinyyd 1860 gaa. Enyynee[…] ca 12858 gaa. şiniice 806[…] ovioos 9649 gaa, jaçmeen 4[…] so 4099 gaa, griiçi 177 ga[…] so 240 gaa. ogorood 1[…] korniprood 46 gaa, tarigd[…]

Emçiin azaltan 600 gaa[…] kagalba.

Kariuucalgata redaagtor G. Biligaaj[…]

Верстал Д. Н. ЖАМБАЛОВ Корректировал Н. ЦЫБЕНОВ. ТИПОГРАФИЯ ИЗДАТЕЛЬСТВА «БУРЯТ - МОНГОЛЬСКОЙ ПРАВДЫ» Уполн. Бурглавлита № 469